

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto

Viite: Lausuntopyyntö 30.3.2015, hanke VM 108:00/2013

Ulkomaankauppa- ja verotusosaston erillinen, koronlaskua koskeva lausunto hallituksen esitysluonnokseen uudeksi tullilaiksi

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa hallituksen esitysluonnokseen uudeksi tullilaiksi. Tullin Ulkomaankauppa- ja verotusosasto antaa lausuntonsa ennen lausunnolle asetettua määräaikaa pelkästään esitysluonnoksessa otettuun kantaan koskien maahantuonnin yhteydessä kannettavien kansallisten verolajien koronlaskua. Asia on kiireellinen, koska valittu ratkaisu aiheuttaa muutoksia Tullin tietojärjestelmiin.

Nykytilanne:

Nykyisin sekä tullille että maahantuonnin yhteydessä kannettaville kansallisille verolajeille kannetaan eräpäivän jälkeen viivekorkoa lain veronlisäyksestä ja viivekorosta 4 §:n mukaisesti. Tullille kannettavan viivekoron lakiperusta on tullikoodeksin 232 artikla ja tullilain 30 §, jonka viittaussäännöksen myötä edellä mainittu L veronlisäyksestä ja viivekorosta tulee sovellettavaksi. Maahantuonnin alv:n sekä Ahvenanmaan verorajaverotuksen osalta lakiperusta on sama johtuen arvonnäköverolain 101 §:n viittaussäännöksestä. Maahantuonnin yhteydessä kannettavan valmisteveron viivekorosta säädetään taas valmisteverotuslain 48 §:ssä jonka nojalla viivekorko määräytyy myös L veronlisäyksestä ja viivekorosta 4 §:n mukaan. Kansallisten verolajien viivekorko määräytyy saman säännöksen nojalla myös silloin kun verot kannetaan muutenkin kuin maahantuonnin yhteydessä. Nykyisin siis kaikkiin Tullin kantamiin verolajeihin sovelletaan samaa korkosäännöstä.

Hallituksen esityksen mukainen ehdotus ja ulkomaankauppa ja verotusosaston näkemykset:

Uudessa unionin tullikoodeksissa on säädetty tulleille kannettavasta maksunlykkäys- ja viivästyskorosta. Tämän korkokanta sekä laskutapa poikkeaa kansallisesta viivekorosta. Hallituksen esityksen sivulla 13 esitetään, että:” ...myös tullauspäätöksellä kannettaville kan-

sallisille veroille kannettaisiin unionin tullikoodexissa säädettyjä luotto- ja viivästyskorkoja vastaavien kansallisten korkojen sijaan. Ehdotettu käytäntö olisi hallinnollisesti tehokas ja yksinkertainen sekä asiakkaille selkeä.”

Ehdotus johtaisi siihen, että kansallisille verolajeille kannettavat viivästysseuraamukset riippuvat siitä, missä yhteydessä niitä kannetaan. Tämä poikkeaa huomattavasti nykytilanteesta eikä lähtökohtaisesti ole kovin selkeää. Asiakkaille ja sidosryhmille näkyvä epäselvyys johtuu siitä, että Tulli edelleen kantaisi L veronlisäyksestä ja viivekorosta mukaista viivekorkoa kaikille muille kuin tuonnin yhteydessä kannettaville veroille ja maksuille. Tällöin Tullin asiakas, jolle määrättäisiin valmisteveroa sekä tuonnin yhteydessä että kansallisten säädösten mukaisesti, suorittaessaan veron eräpäivän jälkeen, joutuisi soveltamaan kahta, toisistaan täysin poikkeavaa koronlaskutapaa.

Jo nykyisellään julkisoikeudellisten saatavien koronlaskutapa koetaan vaikeaksi, koska koronlasku poikkeaa huomattavasti siitä tavasta, jota sovelletaan, kun on kyseessä yksityisoikeudellinen saatava. Tästä aiheutuvat kyselyt työllistävät Tullin henkilöstöä jonkin verran. Ehdotetun koronlaskutavan ennakoita lisäävän asiakas- ja sidosryhmäkyselyitä huomattavasti. Uuden poikkeavan koronlaskun rajaaminen koskemaan ainoastaan tulleja, pitää sen soveltamisen mahdollisimman pienenä, mikä on myös asiakkaiden etu. Koska maksusuoritukset kohdistetaan ensin tulleihin, on hyvin todennäköistä, että maksamaton osuus koskee kansallisia veroja ja siten asiakkaita ei tarvitse tarpeettomasti vaivata poikkeavalla koronlaskutavalla. UCC:n muutosten osana tarkastellaan Tullin kantamien verojen ja maksujen laskuttamisen uudistamista. On mahdollista, että ainakin maahantuonnin arvonlisäverot laskutetaan eri laskulla kuin tullit, vaikka ne siis kannetaan samalla päätöksellä. Tämäkin seikka puoltaa verolajikohtaisen koronlaskennan säilyttämistä.

Tullin tietojärjestelmiin koronlaskenta on toteutettu siis sillä olettamalla, että korkosäännökset ovat verokohtaisia kuten muutkin säännökset. Jos tämä periaate joltain osin muuttuisi, vaatii muutosten toteuttaminen laaja-alaista määrittelyä, tietojärjestelmien muutostöitä sekä testausta. Verolajikohtaisen korkosäännön purkaminen aiheuttaisi siis merkittävästi kustannuksia ja monimutkaistaisi tarpeettomasti tietojärjestelmien suunnittelutyötä. Näin on siitä huolimatta, että nykyratkaisuja voidaan todennäköisesti jossain määrin hyödyntää ottamalla käyttöön teknisesti erillisiä verolajeja maahantuonnin yhteydessä kannettavia kansallisia veroja varten. Mainitut työt vaativat erityisosaamista, jota on saatavilla vain rajoitetusti. Näin ollen muutostöiden vaatima kokonaiskalenteriaika olisi väistämättä huomattavan pitkä. UUC:n aiheuttamat muutokset aiheuttavat muutoksia siis myös Tullin rahavirtajärjestelmistä, joten verolajikohtaisen korkosäännön purkaminen kuormittaisi tarpeettomasti tähän työhön käytettävissä olevia niukkoja henkilöresursseja.

Valmisteverojen osalta tämä edellyttäisi myös muutosta valmisteverotuslakiin.

Toisaalta hallituksen esityksessä todetaan suoritemaksuja koskevissa yksityiskohtaisissa perusteluissa, sivulla 89 seuraavasti: ”Koodeksin 112 ja 114 artiklassa säädettyjen korkojen korkoaika poikkeaa osittain kansallisesti sovelletuista koroista ja sovellettava korkokanta on merkittävästi kansallisia korkoja alhaisempi. Koska myös kaikkien muiden Tullin kantamien verojen osalta sovelletaan kansallisia korkosääntöjä, on tarkoituksenmukaista rajoittaa koodeksissa säädettyjen korkojen soveltaminen vain tulliin. Muihin tullauksen yhteydessä kannettaviin veroihin ja maksuihin sovellettaisiin edelleen kansallisia korkosääntöksiä, kuten nykyisinkin.” Tämä on myös Tullin Ulkomaankauppa- ja verotusosaston näkökulmasta tarkoituksenmukaisin vaihtoehto.

Mikäli maahantuonnin yhteydessä kannettaville kansallisille verolajeille on Ulkomaankauppa- ja verotusosaston kannan vastaisesti kannettava uuden tullikoodeksin mukaista viivästyskorkoa, tulisi valmisteverotus- ja arvonnäisäverolakeihin säätää näiden kansallisten verolajien viivästyskoron osalta siirtymäaika. Tullin tietojärjestelmiä ei näillä näkymin saada muutetuksi niin, että uusi koronlasku kansallisten verolajien osalta olisi mahdollinen 1.5.2016.

Ulkomaankauppa- ja verotusosasto

Jarkko Saksa
Ylijohtaja